

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**РОЛЬ ТА МІСЦЕ ОВС У РОЗБУДОВІ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ**

Матеріали V

Міжнародної науково-практичної конференції

Частина 2

(26 квітня 2013 р.)

Одеса
ОДУВС
2013

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги.

Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової
Р68 держави : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., ч. 2,
26 вітня 2013 р. — Одеса : ОДУВС, 2013. — 168 с.

До збірника ввійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Роль та місце органів внутрішніх справ у розбудові демократичної правової держави» за такими напрямками: актуальні проблеми правового та соціально- економічного розвитку держави, актуальні проблеми адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ОВС; актуальні проблеми досудового слідства та оперативно-розшукової діяльності; актуальні проблеми професійної підготовки працівників ОВС.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

Ставратій Ю.Ю. студентка ОДУВС
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Плужнік О.І.

ПОНЯТТЯ ГОТУВАННЯ ДО ЗЛОЧИНУ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ

Готування до злочину є підшукування або пристосування засобів або знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення злочину, а також інше умисне створення умов для вчинення злочину (ч. 1 ст. 14 КК України).

Готування до злочину є початковою стадією вчинення злочину, одним з видів незакінченого злочину. При готуванні дії винного ще не спрямовані на об'єкт і не ставлять його в безпосередню небезпеку. Суб'єкт ще не виконує дії, яке є необхідною ознакою складу злочину. З об'єктивної сторони готування до злочину може проявитися у різномані-

тних діяннях (підшукування засобів чи знарядь вчинення злочину, пристосування засобів чи знарядь вчинення злочину, підшукування співучасників, усунення перешкод), але загальним для них є те, що всі вони передбачають створення умов для вчинення конкретного закінченого злочину. Проте він не доводиться до кінця, припиняється з причин, що не залежать від волі винного. [1, 70]

Засобами вчинення злочину є предмет матеріального світу, які полегшують чи прискорюють вчинення злочину, або є необхідними для його вчинення. Наприклад, підроблені документи – для вчинення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК України).

Знаряддями вчинення злочину є предмети, за допомогою яких виконується той чи інший злочин. Наприклад, зброя для вбивства, відмичка для проникнення в житлове приміщення з метою вчинення крадіжки.

Підшукування співучасників є залучення до вчинення злочину інших осіб. Наприклад, посібника для приховання злочину.

Усунення перешкод – це усунення можливих чи дійсних перепон щодо вчинення злочину, наприклад, отруєння собаки перед крадіжкою.

Сутність готування до злочину полягає в тому, що ці дії не спрямовані безпосередньо на заподіяння шкоди та загрози об'єкту охорони, не створюють об'єктивну сторону злочину, не наближають суб'єкта, до об'єкта злочину, не мають причинного зв'язку з майбутніми злочинними наслідками. [2, 13]

Кваліфікацію готування до злочину можна розглянути у формі невдалої співучасті. У теорії кримінального права вважається, що невдала співучасть наявна, коли, незважаючи на дії когось зі співучасників, злочин не вчиняється. На думку деяких авторів така позиція є дещо не точною, зважаючи на те, що можливі такі ситуації, коли виконавець вчиняє злочин (вбивство), використовуючи автомобіль, без знаряддя злочину (ножа), який йому надав посібник. У таких ситуаціях дії пособника не перебувають у причинному зв'язку з наслідком, який настав (він притягується лише за готування до вбивства). Його дії слід вважати невдалою співучастю. [3, 9]

Під невдалою співучастю слід розуміти такі ситуації:

- якщо підмовлюваний не піддався на вплив підбурювача чи добровільно відмовився від вчинення злочину;
- якщо пособник вчинив дії після добровільної відмови виконавця (про що сам пособник не знав). У таких випадках співучасті не має, оскільки відсутній зв'язок між діями виконавця (підбурювача) та посібника (виконавця). Настає лише умисне створення умов для вчинення злочину, що відповідно до ст. 14 КК України вважається готуванням до злочину;
- якщо виконавець не зміг скористатися сприянням пособника, зокрема коли сприяння вчинено після вчинення виконавцем посягання чи виконавець безпосередньо не використав поради, засоби або знаряддя вчинення злочину, надані пособником. У такому разі пособник повинен відповідати за готування до злочину, котрий намагався чи вчинив виконавець.

Отже невдала співучасть кваліфікується як готування до злочину. Такої думки дотримується більшість науковців. Хоча, наприклад, А. Санталов вважає, що при такій формулі кваліфікації, як готування до злочину, поєднується несумісне. [4, 104] Прихильники такої позиції аргументують це тим, що в злочинах зі спеціальним суб'єктом при невдалій співучасті, фактично, за готування до такого злочину суб'єктом (організатором, підбурювачем, пособником) може бути й не спеціальна особа, що є неприпустимим. Видається, що така аргументація не відповідає дійсності, бо, загальновідомо, що виконавцем цих злочинів може бути тільки спеціальний суб'єкт, а організатором, підбурювачем, пособником – й інші особи, не наділені ознаками спеціального суб'єкта.

Кваліфікація досягнення змови на вчинення злочину, організації злочинної групи, участі в організованій групі. Зазначені дії кваліфікуються або як готування до злочину, або як закінчений злочин – залежно від конструкції норм Особливої частини КК України. Якщо у статті Особливої частини вказано на змову як на одну з ознак складу злочину, то досягнення лише такої змови без подальших дій кваліфікується як готування до злочину. Коли ж у статті Особливої частини передбачена відповідальність за створення злочинної організації, або за участь у злочинній організації (групі) як на ознаки об'єктивної сторони, то скоєне кваліфікується як закінчений злочин (наприклад, ст. 255 КК України).

Кваліфікація закінченого злочину, що являє собою готування до іншого злочину. Скоєне кваліфікується як сукупність злочинів – готування до відповідного злочину та закінчений злочин. Так, згідно з п. 26 постанови ПВСУ № 3 від 26 квітня 2002 р. "Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами", якщо викрадення вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв або радіоактивних матеріалів та їх незаконне носіння, зберігання, передача чи збут здійснені для вчинення іншого злочину, такі дії мають кваліфікуватися за сукупністю злочинів, передбачених відповідною частиною ст. 262 і ч. 1 ст. 263 або ст. 265 КК України, а також як готування чи замах на вчинення іншого злочину. [5, 153]

Отже, необхідною ознакою приготування, як виду незакінченої злочинної діяльності за чинним законодавством України, визнається суспільна небезпека яка створює його дії. Вона і виступає підставою для криміналізації готування до злочину.

Література

1. Тихий В. Готування до злочину (коментар ст. 14 КК України) // Вісник Конституційного Суду України. – 2004. – №3.
2. Практика судів України в кримінальних справах – К., 2006.
3. Маслак Н. В. Підстави кримінальної відповідальності за готування до злочину // Кримінальне право України: теорія і практика. – 2006. – №4.
4. Санталов А. И. Состав преступления и некоторые вопросы общей части уголовного права // Правоведение. – 2001. – № 1.
5. Окремі аспекти готування до злочину // Вісник Львівського університету «Серія юридична». – 2009.

Рикін П.О.	
ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	115
Рудий О.О., Сахно І.І	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ЗМІ ТА ОВС У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ МЛІЩІ УКРАЇНИ.....	116
Самойлова Л.В.	
СУБ'ЄКТИ ЯК ЕЛЕМЕНТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	117
Семелюк Д.М.	
МЕТОД МАНІПУЛЯЦІЇ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.....	118
Сенченко Д.А.	
ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ ЯК ЮРИДИЧНО-ФІЛОСОФСЬКА КАТЕГОРІЯ.....	119
Сичов С.О.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЧИННОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	121
Сідлецька Ю.С.	
ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА У ВЧИНЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ.....	123
Сідлецька Ю.С.	
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТЕРОРИЗМ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ.....	124
Скнарь М.А.	
КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ У ФОРМІ ПРИВАТНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОПЕРЕДНІЙ ДОСВІД.....	125
Соїн Д. Ю., Филипенко А.О.	
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НЕВИЗНАНИХ ДЕРЖАВНИХ УТВОРЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ ПРИДНІСТРОВСЬКОЇ МОЛДАВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ).....	128
Сопронюк Р.О.	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ, СТРАТЕГІЯ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	130
Ставратій Ю.Ю.	
ПОНЯТТЯ ГОТУВАННЯ ДО ЗЛОЧИНУ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ.....	131
Темченко О.О.	
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	133
Трембус І.С.	
ЛОГІКО-КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ОСМИСЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИХ ПРІОРИТЕТІВ.....	134
Узун-Куртогло В.И.	
ВИЗУАЛЬНА ДІАГНОСТИКА СОТРУДНИКАМИ ОВД ЕМОЦІОНАЛЬНОГО СОСТОЯННЯ СОБЕСЕДНИКА.....	135
Ульяник М.	
ПРАВО НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ І ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ.....	136
Хлівна І.С., Твердохліб М.О.	
ГЕНЕТИЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ.....	137
Федорова В.В.	
ПРИРОДА СЕРВІТУТУ ЗА РИМСЬКИМ ПРИВАТНИМ ПРАВОМ.....	138
Цікул К.І.	
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	139
Чабан О.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ.....	140
Чибук А.Ф.	
ПОНЯТИЕ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ И РОЛЬ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ ПРАВОВОГО И ДЕМОКРАТИЧЕСКОГО ГОСУДАРСТВА.....	142
Чистякова В.І.	
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	145